

BİR BAKIŞTA MÜSLÜMAN İLİM ADAMLARI VE KEŞİFLERİ

İlk kağıt fabrikasını kuran alim İbni Fazıl

- Kızamık ve çiçek hastalığını keşfeden; alim Razi
- Mikrobu ilk tanımlayan alim Akşemseddin
- Cüzzamı bulan alim ... İbni Cessar
- Vebanın bulaşıcı olduğunu bulan alim İbni Hatip
- Verem mikrobunu bulan alim Kambur Vesîm

Retina tabakasını bulan alim İbni Rüşd

- İlk göz ameliyatını yapan alim Ammar
- İlk kanser ameliyatını yapan alim Ali bin Abbas
- Küçük kan dolaşımını bulan alim İbnünnefis
- İlk Tabipler odası başkanı Ali bin Rıdvan
- Sıfırı ilk kullanan alim Harezmi
- Trigonometriyi ilk bulan alim Battani
- Tanjant, kotanjant ve kosekantı ilk kullanan alim Ebul Vefa
- Trigonometri kitabını yazan alim Nasiruddin Tusi
- İlk trigonometrik dönüşüm formülünü bulan alim İbni Yunus
- Binom formülünü ilk bulan alim Ömer Hayam
- İlk difransiyel kitabını yazan alim. Sabit bin Kura
- Ondalık kesiri ilk bulan alim Gıyaseddin Cemşid

- İlk usturlabı yapan alim Zerkali
- Dünyanın döndüğünü keşfeden ilk alim Biruni
- Dünyanın çevresini ilk ölçen alim Musa kardeşler
- Güneşin yüzündeki lekeleri ilk bulan alim Fergani
- Yıldızların yer ve açıklıklarını ölçen ve ilk cetveli geliştiren alim Cabir bin Eflah
- İlk otomatik kontrol sistemleri tasarlayan alim Ahmet bin Musa
- Sibernetiği ilk kuran alim İsmail-El Gezeri
- İlk optik temellerini koyan alim İbni Heysem
- Sesin fiziki açıklamasını ilk yapan alim Farabi
- İlk torna tezgahını yapan alim İbni Karara
- Kanatlarla uçan ilk alim Hazerfen Ahmed Çelebi
- İlk uçağı yapan alim Ebu Firnas
- Yer çekimini ilk bulan alim Razi
- Sarkaçlı saati ilk yapan alim İbni Yunus
- Maddelerin özgül ağırlığını ilk hesaplayan alim Hazini
- Atomun parçalanabileceğini ilk bulan alim Cabir bin Hayan
- Gök kuşağını ilk açıklayan alim Kutbettin Şirazi
- İlk kimya laboratuvarını kuran alim Cabir
- Saf alkolü ilk elde eden alim Razi
- Fosforu ilk bulan alim Beşir
- Havan topunu ilk bulan alim Fatih Sultan Mehmed
- İlk kıta seyahatnamesini yazan alim İbni Battuta
- İlk dünya haritasını çizen alim Mürsiyeli İbrahim
- İlk ecza kitabını yazan alim İbni Baytar

8. yüzyıl

701 ile 800 arası

Bilim insanı	Doğum t. Ölüm t.	Alanı
<u>Ebu Musa Câbir bin Hayyan</u> ^{[Dipnot 1][1][2]}	721 - 815	Tıp, Astronomi, Fizik, Kimya, Coğrafya

<u>Abdülhamid İbn Türk</u>	? - 830	<u>Matematik</u>
<u>Sind bin Ali</u>	? - 864	Astronomi
<u>Abdumelik el-Esmaî</u>	740 - 828	Zooloji
<u>Yakub bin Tarık</u>	? - ?	Astronomi, Matematik
<u>Halil ibn Ahmed el-Ferahidi^[3]</u>	718 - 786	Filoloji
<u>İbrahim el-Fezari</u>	? - 777	Matematik, Astronomi
<u>Muhammed bin İbrahim el-Fezari</u>	? - 796	Matematik, Astronomi
<u>Ahmed en-Nihâvendî</u>	? - ?	Astronomi
<u>İbn Sa'd</u>	777 - 845	Tarih
<u>Sehl bin Bişr</u>	786 - 845	Astronomi, Matematik
<u>Ziryab</u>	789 - 857	Müzik, Coğrafya, Astronomi
<u>Hacac bin Yusuf bin Matar</u>	786 - 833	Matematik
<u>El Fadl ibn Naubaht</u>	? - ?	Astronomi

9. yüzyıl

801 ile 900 arası

Bilim insanı	Doğum t.	Alanı
--------------	----------	-------

Ölüm t.

<u>Hârizmî</u>	780 - 850	<u>Astronomi</u> , Coğrafya, Matematik
<u>Ferganî</u>	805 - 870	Astronomi
<u>Kindi</u> <small>[Dipnot 2][4][5]</small>	801 - 868	Matematik, Fizik, Kimya, Farmakoloji, Tıp
<u>El-Cahiz</u>	777 - 869	Tarih, Biyoloji
<u>Ahmed bin Musa</u>	803 - 873	Astronomi, Geometri
<u>Abbas Kasım İbn Firnas</u>	810 - 888	Astronomi, <u>Edebiyat</u>
<u>Ebu Hanife Dinaveri</u>	815 - 896	Botanik, Astronomi, Tarih, Matematik
<u>El-Yakubi</u>	? - 897	Coğrafya
<u>Ahmed bin Yusuf</u>	835 - 912	Matematik
<u>Belâzürî</u>	? - 892	Tarih
<u>Ebu Said Gürgani</u>	? - ?	Geometri, Astronomi
<u>Ahmed bin Sehl el-Belhî</u>	850 - 934	Coğrafya, Matematik, Tıp
<u>İbn Hurdâzbih</u>	820 - 912	Coğrafya
<u>Zünnûn-ı Mısırî</u>	796 - 859	Simya, Tıp
<u>Sabit bin Kurra</u>	821 -	<u>Matematik</u>

	901	
<u>İbn-i Hurdazbih</u>	820 - 912	<u>Coğrafya</u>
<u>Ebu Ma'şer el-Belhi</u>	787 - 886	Astronomi

10. yüzyıl

901 ile 1000 arası

Bilim insanı	Doğum t. Ölüm t.	Alanı
<u>Meryem el-İcliyye</u>	? - ?	Astronomi
<u>Battani</u>	858 - 929	<u>Astronomi</u> , <u>Matematik</u>
<u>Ahmed bin Sehl el-Belhî</u>	850 - 934	<u>Tıp</u> , <u>Coğrafya</u> , Matematik
<u>Farabi</u>	870 - 950	Astronomi, Felsefe, Matematik
<u>Ebu'l Vefâ el-Bûzcânî</u> ^{[Dipnot 3][6][7]}	940 - 988	Astronomi, Matematik
<u>Ebu Bekr Zekeriyya Râzi</u> ^{[1][1][Dipnot 4]}	865 - 925	<u>Kimya</u> , <u>Tıp</u>
<u>Ahmed bin Musa</u>	803 - 873	Astronomi, Geometri
<u>El-Mesûdî</u>	896 - 956	Tarih, <u>Coğrafya</u>
<u>Abdurrahman es-Sufî</u>	903 - 986	<u>Astronomi</u>

<u>İbn Havkal</u>	? - 988	Coğrafya
<u>İbn Fadlan</u>	? - ?	<u>Coğrafya</u>
<u>Hemdani</u>	893 - 945	Tarih, Astronomi, Coğrafya
<u>Muvaffak</u>	? - ?	Fizik
<u>İbn-i Yunus</u>	950 - 1008	Astronomi, Matematik
<u>İstahri</u>	? - 957	Coğrafya
<u>Ali bin Abbas</u>	932 - ?	Fizik, Tıp
<u>Siczi</u>	945 - 1020	Astronomi, Geometri
<u>Hucendi^[8]</u>	? - 1000	Astronomi, Matematik
<u>İbn el-Fakih el-Hamadani</u>	? - ?	Tarih, Coğrafya

II. yüzyıl

1001 ile 1100 arası

Bilim insanı	Doğum t. Ölüm t.	Alanı
<u>Ali bin İsa</u>	940 - 1010	Tıp
<u>Ebu Nasr Mansur</u>	960 - 1036	Matematik, Astronomi
<u>El-Kerecî</u>	953 - 1029	<u>Matematik</u>
<u>İbn-i Sina</u>	980 -	<u>Fizik</u> , <u>Tıp</u>

	1037	
<u>İbn-i Heysem</u> ^{[2][Dipnot 5]}	965 - 1040	Fizik, Tıp
<u>Birûni</u> ^[Dipnot 6]	973 - 1048	<u>Astronomi</u> , <u>Matematik</u> , Tarih
<u>Ebu Said Gardezî</u>	? - 1061	Coğrafya, Tarih
<u>Ebu Hasan Behmenyar</u>	993 - 1066	Astronomi
<u>Ali bin Rıdvan</u>	998 - 1068	Fizik, Tıp
<u>Yusuf Has Hacib</u>	1017 - 1077	Edebiyat, <u>Siyasetbilim</u>
<u>Zerkâlî</u>	1029 - 1087	<u>Astronomi</u>
<u>El-Bekrî</u>	1014 - 1094	Coğrafya
<u>İbn Hazm</u>	994 - 1064	Tarih
<u>Dânî</u>	1068 - 1134	Geometri, Fizik
<u>Muhammed Zerrindeşti</u>	? - ?	Tıp

12. yüzyıl

1101 ile 1200 arası

Bilim insanı	Doğum t. Ölüm t.	Alanı
<u>Kâşgarlı Mahmud</u>	1008 -	<u>Dil</u> , Tarih

	1105	
<u>Fahredden Râzî</u>	1148 - 1209	Fizik
<u>İbn Bacce</u>	1095 - 1138	Astronomi, Fizik
<u>Cabir bin Eflah</u>	1100 - 1150	<u>Astronomi</u> , Matematik
<u>Hazini</u> ^{[Dipnot 7][9]}	1100 - 1155	Fizik, Astronomi, Matematik
<u>İbn Rüşd</u>	1126 - 1198	Felsefe, Astronomi, Tıp
<u>Ferîdüddin Attâr</u>	1136 - 1221	Hekim
<u>İbn-i Zühr</u>	1091 - 1161	Tıp
<u>Şerafeddin el-Tusî</u>	1135 - ?	Astronomi, Matematik
<u>İbn Asakir</u>	1105 - 1176	Tarih
<u>Muhammed İdrisi</u>	1100 - 1166	Coğrafyacı
<u>Ebu'l-Berekât</u>	1076 -	
<u>Bağdâdi</u>	1166	Hekim
<u>İbnü'l Cevzî</u>	1116 - 1201	Tarih, Tıp

13. yüzyıl

1201 ile 1300 arası

Bilim insanı

Doğum t.

Alanı

	Ölüm t.	
<u>İbn-i Cübeyr</u>	1145 - 1217	<u>Coğrafya</u>
<u>Abdullâtif el-Bağdadî</u>	1162 - 1231	<u>Tıp</u>
<u>El-Cezeri</u> ^{[7][9][Dipnot 8]}	1136 - 1233	<u>Sibernetik</u>
<u>İbn-i Şeddad</u>	1162 - 1234	Hukuk, Tarih
<u>Şemseddin Semerkandi</u>	1250 - 1310	Astronom, Matematik
<u>Abdullah bin Ahmed el-Baytar</u>	1197 - 1248	Tıp, <u>Farmakoloji</u>
<u>Usame bin Munkiz</u>	1095 - 1188	Tarih
<u>Nasîrüddin Tûsî</u>	1201 - 1274	<u>Astronomi</u> , <u>Coğrafya</u>
<u>Zekeriyya ibn Mahmud el-Kazvinî</u>	1202 - 1283	<u>Astronomi</u> , <u>Coğrafya</u> , Fizik, Jeoloji
<u>İbn Nefis</u>	1213 - 1288	<u>Tıp</u> , <u>Sosyoloji</u>
<u>Şemseddin Şehrezuri</u>	1250 - ?	Tıp, Tarih
<u>El-Dimeşkî</u>	1256 - 1327	<u>Coğrafya</u>
<u>El Abhari</u>	? - 1262	Matematik, Astronomi
<u>Nureddin Batrucî</u>	? - 1217	Astronom

<u>Zehebî</u>	1274 - 1348	Tarih
<u>İbn Ebî Useybia</u>	1203 - 1270	Tıp, Tarih
<u>Fahredden Ahlatî</u>	? - ?	Astronomi
<u>Necibüddin Semerkandi</u>	? - ?	Tıp
<u>Reşîdüddîn Hamedani</u>	1249 - 1318	Tarih
<u>Muhammed Ufi</u>	1171 - 1242	Tarih

14. yüzyıl

1301 ile 1400 arası

Bilim insanı	Doğum t. Ölüm t.	Alanı
<u>Kutbeddin Şirazî</u>	1236 - 1310	Tıp, Astronomi, Fizik, Coğrafya
<u>Kemaleddin El Farisi</u>	1267 - 1319	Matematik, Fizik
<u>Ebu el-Fida</u>	1273 - 1331	Coğrafya
<u>İbn Teymiyye</u>	1263 - 1328	<u>Sosyoloji</u>
<u>İbn Battuta</u>	1304 - 1369	<u>Coğrafya</u>
<u>İbn Kesir</u>	1301 - 1373	<u>Tarih</u>

<u>Aydınlı Hacı Paşa</u>	1339 - 1397	Tıp
<u>Semseddin Halîlî</u>	? - 1397	Matematik, Astronomi
<u>İbnu's-Şâtır</u>	1306 - 1375	Astronomi
<u>Bursalı Kadızade Rumi</u>	1364 - 1436	Astronomi, Matematik
<u>Ahmed Eflâkî</u>	? - 1360	Astronomi
<u>Ahmedî</u>	1334 - 1413	Tıp
<u>Makrîzî</u>	1364 - 1442	Tarih
<u>Hamdullah el-Müstevfî</u>	1281 - 1340	Coğrafya, Tarih
<u>Zehebî</u>	1274 - 1348	Tarih

15. yüzyıl

1401 ile 1500 arası

Bilim insanı	Doğum t. Ölüm t.	Alanı
<u>İbn-i Haldun</u>	1332 - 1406	Felsefe, Tarih, Sosyoloji
<u>Aydınlı Hacı Paşa</u>	1339 - 1413	Tıp
<u>Bursalı Kadızade Rumi</u>	1337 - 1437	Astronomi, Matematik
<u>Gıyaseddin Cemşid</u>	1380 -	Astronomi, Tıp

	I437	
<u>Uluğ Bey</u> ^{[2][Dipnot 9]}	I393 - I449	Astronomi, Matematik
<u>Sabuncuoğlu</u> <u>Şerefeddin</u>	I385 - I468	Tıp
<u>Ali Kuşçu</u>	I403 - I474	Astronomi, Dilbilim, Matematik
<u>II. Mehmed</u> ^[Dipnot 10]	I432 - I484	Fizik
<u>Şükrullâh</u>	? - ?	Tarih
<u>Bahaüddin Amilî</u>	? - I622	Matematik, Astronomi
<u>Akşemseddin</u>	I389 - I459	Tıp
<u>Molla Abdülvacid</u>	? - I434	Astronomi
<u>Pîrî Reis</u>	I465 - I554	Coğrafya
<u>İbn Tağrıberdî</u>	I410 - I470	Tarih
<u>İbn Gazi el-</u> <u>Miknasi</u>	I437 - I513	Matematik

I6. yüzyıl

I501 ile I600 arası

Bilim insanı	Doğum t. Ölüm t.	Alanı
<u>İbn-i Kemal</u>	I468 - I536	Tarih, Tıp

<u>Matrakçı</u>	I480 -	Matematik, Tarih
<u>Nasuh</u>	I564	
<u>Takiyüddin</u>	I521 - I585	<u>Astronomi</u>
<u>Mirim Çelebi</u>	I450 - I525	Astronomi, Matematik
<u>El-Bircendi</u>	? - ?	Astronomi, Matematik, Fizik
<u>Molla Sadra</u>	I571 - I641	Hekim
<u>Seydi Ali Reis</u>	I498 - I562	Coğrafya, Matematik

17. yüzyıl

1601 ile 1700 arası

Bilim insanı	Doğum t. Ölüm t.	Alanı
<u>Lagari Hasan</u> <u>Çelebi</u> ^[Dipnot 11]	? - 1633	Havacılık, Fizik
<u>Hezarfen Ahmed</u> <u>Çelebi</u>	1609 - 1640	Havacılık, Fizik
<u>Ahmed-i Hani</u>	1650 - 1707	Tarih, Astronomi
<u>Kâtip Çelebi</u>	1609 - 1657	Tarih, Coğrafya
<u>Aclunî</u>	1676 - 1749	Matematik
<u>Tunakabuni</u>	? - ?	Tıp

<u>Muhammed Salih Tahtavi</u>	? - 1664	Geometri, Astronomi
<u>Abbas Vesim</u>	1689 - 1760	Astronomi

18. yüzyıl

1701 ile 1800 arası

Bilim insanı	Doğum t. Ölüm t.	Alanı
<u>Erzurumlu İbrahim Hakkı</u>	1703 - 1780	Sosyoloji, Astronomi
<u>İbrahim Hamdi Efendi</u>	1680 - 1762	Coğrafya
<u>Abdülaziz Efendi</u>	1735 - 1778	Tıp
<u>Nalî</u>	1798 - 1878	Matematik
<u>Ali Münşi</u>	? - 1750	Tıp
<u>Gelenbevi İsmail Efendi</u>	1730 - 1790	Matematik
<u>Mahmud Beyazidi</u>	1797 - 1863	Tarih

19. yüzyıl

1801 ile 1900 arası

Bilim insanı	Doğum t. Ölüm t.	Alanı
--------------	---------------------	-------

<u>Salih Zeki</u>	1864 - 1921	Matematik
<u>Mahmud Raif Efendi</u>	? - 1807	Coğrafya
<u>Şanizade Ataullah Efendi</u>	1771 - 1826	Tarih, Tıp
<u>Mustafa Behçet Efendi</u>	1774 - 1834	Tıp
<u>Hoca İshak Efendi</u>	1774 - 1834	Matematik, Astronomi
<u>Abdullah Bey</u>	1800 - 1874	Jeoloji, Tıp
<u>Hekim İsmail Paşa</u>	1807 - 1880	Tıp
<u>Abdurrahman Aktepe</u>	1850 - 1905	Astronomi
<u>Hekimbaşı Salih Efendi</u>	1816 - 1895	Tıp
<u>Mehmet Nadir</u>	1856 - 1927	Matematik
Osman Hamdi Bey	1842- 1910	Arkeoloji

20. yüzyıl

1901 ile 2000 arası

Bilim insanı	Doğum t.	Ölüm t.	Alanı
<u>Muhammed</u>	1926 -		<u>Elektrozayıf kuvvet, Büyük</u>

<u>Abdus Salam</u>	1996	<u>Birleşim Kuramı, Standart Model</u>
<u>Asım Orhan Barut</u>	1926 - 1994	<u>Parçacık fiziği, Kuantum elektrodinamiği</u>
<u>Behram Kurşunoğlu</u>	1922 - 2003	<u>Matematiksel fizik, Genel görelilik</u>
<u>Oktay Sinanoğlu</u>	1935 - 2015	<u>Kimya, Biyokimya</u>
<u>Hüseyin Tevfik Paşa</u>	1832 - 1901	<u>Matematik</u>
<u>Bahattin Şakir</u>	1874 - 1922	<u>Tıp</u>
<u>Fatin Gökmen</u>	1877 - 1955	Astronomi
<u>Mustafa Hayrullah Diker</u>	1875 - 1950	<u>Tıp</u>
<u>Zekai Şen</u>	? - ?	Matematik, Fizik
<u>Ahmed Yüksel Özemre</u>	1935 - 2008	Fizik
<u>Abdul Kalam</u>	1931 - 2015	Uzay Bilimi
<u>Ahmed Hassan Zewail</u>	1946 -	<u>Kimya, Fizik</u>
<u>Aziz Sancar</u>	1946 -	<u>Biyokimya, Moleküler biyoloji</u>
<u>Meryem Mirzahani</u>	1977 -	Matematik

Şakir Kocabaş 1945 - Kimya
2006